

Zwaluwen

op het erf

- Zangvogel
- Typisch silhouet
 - Als een sikkel
 - V-vormige staart
 - Germaanse 'swalwo' = 'gespleten stok'
- Snelle, goede vliegers
 - Jagen op vliegende insecten
 - Komen niet graag op de grond
- Uitgesproken trekvogel
- Sommige soorten zijn cultuurvolger
 - Van gebergten en klifkusten naar gebouwen

- Broeden bij de mensen 'in' huis
- Spreekwoorden
 - *“Één zwaluw maakt de lente niet”*
- Weersvoorspeller
 - *“Vliegen de zwaluwen laag, nadert een regenvlaag”*
 - *“Blijven de zwaluwen lang, wees voor de winter niet bang”*
- Bijgeloof
 - Gelukbrengers – veilige terugkeer voor vissers
 - Waar overwinteren ze?
 - Op de maan
 - Op de bodem van vijver of rivier

"Metselaar in smoking"

Hoe herkennen?

- Gevorkte staart
- Witte onderkant en stuit (=plekje net boven de staart)
- Zwarte tot metaalblauwe vleugels en rug
- Geluid

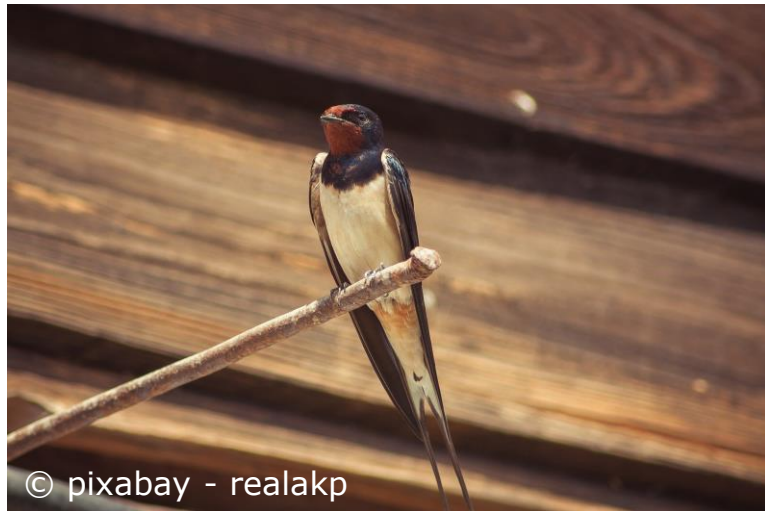

"Nuttige gast op het erf"

Hoe herkennen?

- Grootste zwaluwsoort
- Lange, diepgevorkte staart
- Rode keel, kin en voorhoofd
- Geluid

Gierzwaluw

© Henk Post

“Zomerse stadsbewoner”

Hoe herkennen?

- Eigenlijk geen zwaluw
- Torpedovormig lichaam
- Lange, sikkelvormige vleugels
- Licht gevorkte staart
- Donkerbruin
- Lichte keelvlak
- Geluid

"Onbekende holenbewoner"

Hoe herkennen?

- Kleinste zwaluwsoort
- Donker zandbruin gekleurde rug
- Witte buik, onderbroken door bruine borstband
- [Geluid](#)

Veranderende landbouw:

- Van kleine schuren, zolders, balken, mesthopen ...
- ... naar een efficiënter en effectiever systeem met ander type gebouwen, groter en minder bijgebouwen

Verbouwijver:

- Van grote, witte dakoversteken ...
- ... naar kleine hang- of ingewerkte dakgoten

'Benoveren':

- Van bakstenen gebouwen met kiertjes en spleten, klassieke dak- en nokpannen ...
- ... naar strakke architectuur met energiezuinige systemen, crepi-gevels met hoge isolatiewaarden

Een kunstnest aankopen en/of installeren heeft weinig zin als je geen rekening houdt met:

- Zorg voor voldoende beplanting = insecten = voedsel
- Voorzie een modderbad
- Laat staldeur/raampje open (boerenzwaluw)

Enkele vuistregels:

1. Laat bestaande nesten hangen! (ook in de winter)
zwaluwen keren elk jaar terug naar hetzelfde nest

Onderafdeling 3 Verbodsbepalingen ten aanzien van nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van beschermde dieren

Artikel 14. (01/09/2009- ...)

§ 1. Het is verboden de nesten van beschermde vogelsoorten of de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van andere beschermde diersoorten dan vogels opzettelijk te vernielen, te beschadigen of weg te nemen.

2. Laat poorten en staldeuren open tijdens het broedseizoen
3. Gebruik geen/zo weinig mogelijk insecticiden
een zwaluw eet wel 50,000 insecten per week!

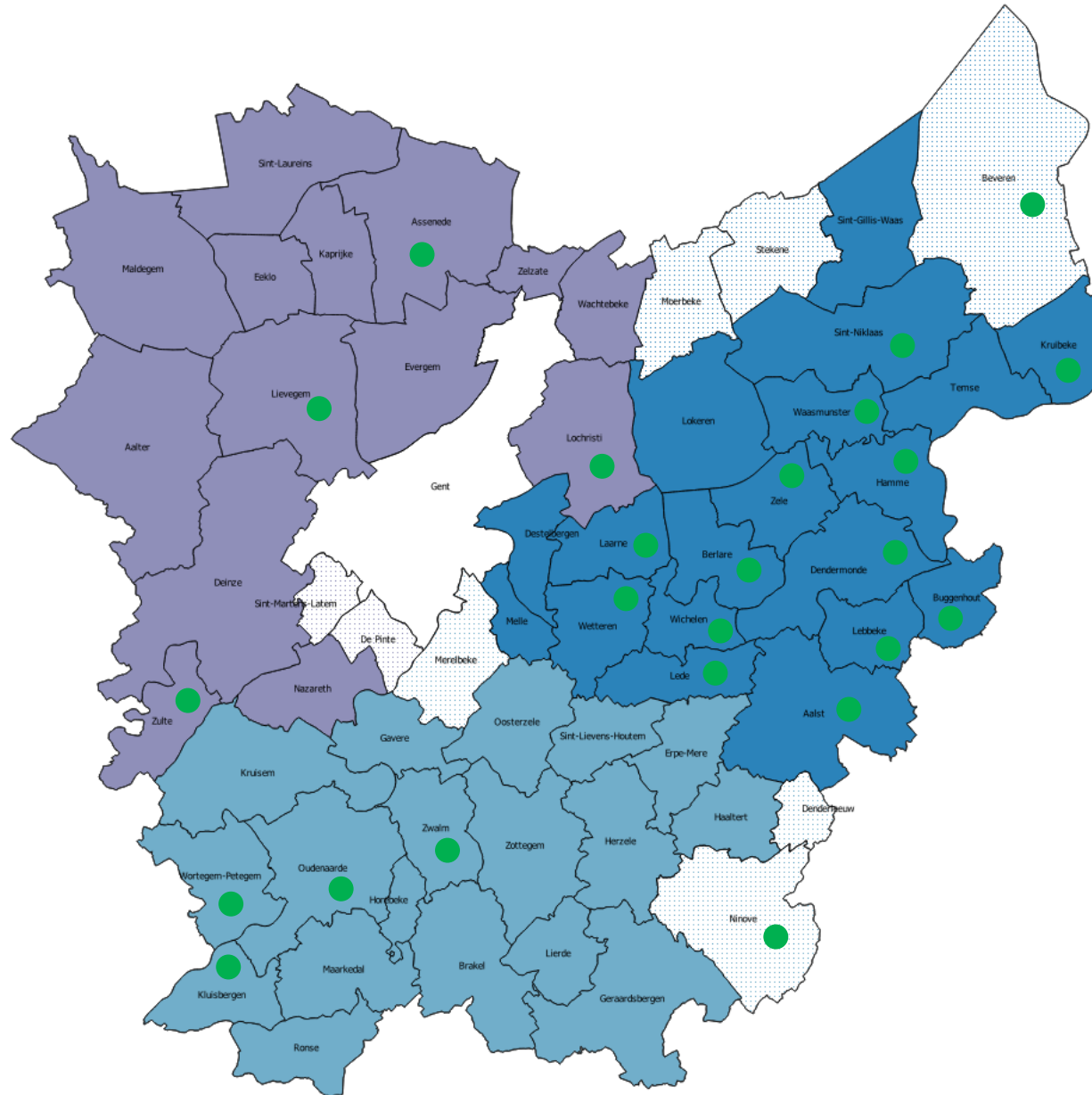
- Vraag eventueel een kunstnest aan jouw Regionaal Landschap (vooral huiszwaluw) of voorzie een hulpje (zoals steunbalkje of spijker)
- Renoveer niet in het broedseizoen indien nesten aanwezig
- Vaak simpele mogelijkheden <-> 'dure' infrastructuur

- Gemengd bedrijf: akkerbouw en vleesvee
- Ongeveer 90 dieren
- 'open' stal
- Kleine landschapselementen (= houtkanten, hagen, poelen, hoogstammige fruitbomen, bomenrijen, sloten)
- Waterbekken
- Vorig jaar geen behandeling nodig tegen vliegen – zwaluwen eten alles op

ZWALUWEN OP HET ERF

Contactpersonen

Oost-Vlaanderen

- Regionaal Landschap Schelde-Durme: Audrey Jansseune audrey@rlsd.be
(+ Bornem, Puurs-Sint-Amands en Zwijndrecht)
- Regionaal Landschap Meetjesland & Leievallei: Lars en Helène lars.dekeyser@rlml.be
Helene.Quide@rlml.be
- Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen: landschapsloket@rlva.be

ZWALUWEN OP HET ERF

Werkingsgebied RLSD

www.rlsd.be

[Facebook.com/ScheldeDurme](https://www.facebook.com/ScheldeDurme)

